

Подільське СЛОВО

№42 (46/5353) П'ятниця, 18 жовтня 2019 року

12 сторінок

73% українців —
проти продажу
землі

3

Аналітика

Боротьба за громадян, які вирішили поїхати на заробітки, нагадує бій з вітряками. Чого не враховує держава?

Повернути трудових мігрантів додому:

ЧИ МОЖЛИВО ЦЕ ЗРОБИТИ ТЕПЕР?

Питання трудової міграції актуальне для України не перший рік, але війна лише посилила чинники, що існують на загальносвітовому ринку праці.

Сильні економіки притягують хвилі трудових мігрантів, як магніт. Українські сайти рясніють історіями співвітчизників, які успішно працюють у Польщі.

Однак наші громадяни займають частину ніші польської економіки через те, що поляки їдуть шукати щастя у Великобританії, Німеччині, Нідерландах. Після приєднання Польщі до ЄС у 2004 році батьківщину залишило 2,5 млн поляків, здебільшого молодих. Тільки за 2013 рік виїхало близько 0,5 млн осіб.

Влада Польщі намагається з цим боротися. 31 серпня 2019 року для протидії імміграції скасований 18-відсотковий податок для фізичних осіб, які молодші 26 років й отримують менше 85,5 тис злотих на рік. Це означає, що при доходах до 7 127 злотих на місяць податок не стягують. Новація торкнеться 2 млн громадян.

Що з цього вийде — судити рано, але попередні кроки влади кардинально не змінили міграційні настрої. Лише 15% поляків збираються повернутися на батьківщину, про що свідчить дослідження Нацбанку Польщі.

Боротьба за громадян, які вирішили поїхати на заробітки, не має нагадувати бій з вітряками, тому поляки не тільки підвищують соціальні стандарти всередині країни, а й роблять ставку на залучення трудових мігрантів з інших країн.

Для цього взято курс на оновлення Міграційної політики Польщі, що діяла з 2012 року. Вона ґрунтується на трьох засадах: легальність працевлаштування іноземців, простота працевлаштування та контроль з боку держави.

Завдання — заповнити 2 млн робочих місць у найближчі десять років. Дефіцит працівників спричинили демографічна криза і вплив трудових кадрів, тож мета — не лише підтримати міграцію, а й асимілювати іноземців у польське суспільство.

Офіційна Варшава навчилася управляти міграційними потоками. У підсумку, польська економіка зростає: на 4,8% у 2017 році і на 5% у 2018 році.

Німеччина теж бореться за робочі руки. Хоча тут уже працюють 2,5 млн жителів ЄС, дефіцит становить 1,2 млн осіб. Після ухвалення нового міграційного закону, який діятиме з 2020 року, тут раді спеціалістам з інших країн, і з України зокрема.

Головні вимоги — підтверджена кваліфікація, тобто, визнаний диплом, знання мови і здатність себе забезпечувати. Запустили навіть сайт одинадцятьма мовами, що допомагає визнати диплом і знайти роботу. На початковому етапі навіть не потрібен договір з роботодавцем, влаштуватися можна буде в перші пів року.

Умови німців настільки ласі, що багато економістів прогнозують: з Польщі до Німеччини можуть переміститися до півмільйона українців.

Україні було б корисно вчитися у сусідів, адже її громадяни точно не перестануть шукати роботу за кордоном.

Надзвичайно важко переконати трудових мігрантів повернутися на Батьківщину. Згідно з опитуванням Research & Branding Group, виїхати без повернення додому планують ще 1,3 млн українців. Загальний потенціал української міграції — 5 млн.

Робота наших громадян за кордоном створила «подушку безпеки» для економіки. Справа в рекордних 14 млрд дол., переказаних родичам у 2018 році, що на 19% більше, ніж у 2017. Це — офіційні цифри, а багато економістів кажуть про 20 млрд дол. щороку. Ці гроші стабілізували курс гривні і відразу наповнили внутрішній ринок.

Завдяки роздрібній торгівлі, ВВП у другому кварталі 2019 року зріс на 4,6%. Причому тренд в частині переказів у найближчі роки збережеться. Таким чином, завдяки, зокрема, мігрантам, Україна отримує шанс на розвиток. Чи скористається вона ним?

Уряд за п'ять років планує залучити 50 млрд дол. іноземних інвестицій. Проте хто буде вкладати гроші в державу з такими проблемами на ринку праці? Тимчасом без інвестицій не можна говорити про зростання економіки і соціальних стандартів, підвищення продуктивності праці та привабливість вакансій. Замкнуте коло.

Очевидно, що держава і бізнес не розуміють ситуацію на ринку робочої сили.

Перша проблема. Невідомо, скільки у країні громадян. Останній перепис населення був у 2001 році, тоді як ООН радить проводити його кожні десять років.

Відсутність даних про кількість населення унеможливує ефективне управління державою. Формування податкової політики та планування соціальних видатків неможливі без об'єктивної оцінки соціально-демографічного стану суспільства.

Друга проблема. Скільки працівників, якого фаху і кваліфікаційних навичок задіяно в галузях економіки? **В Україні невідомо, у яких секто-**

рах кадровий голод, а в яких — неправильно побудований виробничий процес.

Це проблема не тільки держави, а й українського бізнесу. Підприємці звикли до дешевої робочої сили та її значної кількості. Коли ж цю робочу силу почали розумно переманювати інші країни, настав час серйозно замислитися.

Може, треба вкладати в оптимізацію виробництва і тоді не потрібно буде стільки працівників? До речі, така тенденція шириться в ЄС. Автоматизують не тільки виробництва, а й сферу послуг. Наприклад, торгові мережі почали зменшувати персонал касирів, замінюючи їх терміналами самообслуговування.

Не зайвим буде глянути на ситуацію зі зворотного боку. У 2001 році Верховна Рада ухвалила закон "Про імміграцію", який запровадив квоти, тобто дозвіл на міграцію протягом одного календарного року.

Квоти — це розуміння державою, кого, якої якості та фаху не вистачає в економіці, та залучення таких людей з інших країн. На квотах побудована міграційна політика США, Канади та більшості держав ЄС. Україна ж не вміє користуватися цим інструментом, бо не вивчає власний ринок робочої сили.

Щороку український уряд встановлює квоти. Наприклад, у 2019 році — тільки 3 768 осіб з усього світу. Тимчасом чеська квота лише для українців становить 40 тис осіб. Не дивно, що Україну продовжують розглядати як транзитну державу в напрямку Євросоюзу.

Також неохоче порушують питання легального працевлаштування мігрантів українськими підприємцями. Попри кадровий голод, їм є чого побоюватися.

На відміну від Польщі, щоб працевлаштувати іноземця в Україні, підприємцеві треба пройти десять кіл бюрократичного пекла.

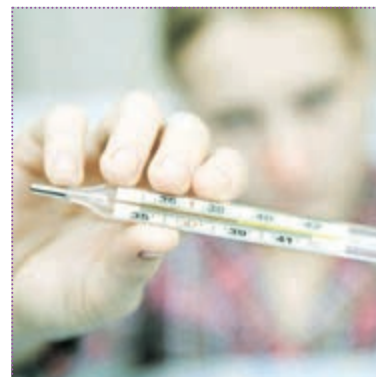
Так, можна взяти на роботу іноземця тільки тоді, якщо його місячний оклад становитиме десять мінімальних зарплат — 41 730 грн. Цього вимагає законодавство.

Українська влада і бізнес не мають зволікати, а, навпаки, вже тепер розробляти і впроваджувати лояльні умови залучення трудової сили ззовні. Серед українців побутує міф, що мігрант з іншої країни — це неохайна людина, яка не знає мови, працює нелегально і може створювати проблеми місцевим жителям.

Схожі міфи існували у всіх країнах на початковому етапі відкриття власних ринків праці для іноземців. Проте сьогодні українці, які офіційно працюють в Польщі, комфортно живуть і знаходять спільну мову з роботодавцями та колегами.

Урядові України доведеться вирішувати трудове питання. Як показує досвід країн ЄС, правильною стратегією може стати вміння держави вивчати ринок праці і мати чіткий план розвитку, який базується на аналізі, а не на політично-популярності.

Євген КИРИЧЕНКО.

Лікарі застерігають: стартує сезон грипу

4

Музей нового покоління

6

Зустріч через роки в Йосипівській школі

7

Корисні властивості айви

10

Державні свята

«Сила нескорених»

13 жовтня 2019 року у селі Ступки відбувся районний захід з нагоди свята Покрови Пресвятої Богородиці, Дня захисника України, Дня Українського козацтва та 77-ї річниці створення УПА.

Керівництво району, жителі села та гості України, які віддали життя за визволення рідної землі на різних етапах її історії. Їх мужність, самовідданість, героїзм — неоціненні.

З вітальним словом до гостей свята звернувся голова районної ради Андрій Галайко:

— Чи є ще у світі такий волелюбний народ, який так палко прагнув би незалежності, як український? У величне християнське свято По-

крови Пресвятої Богородиці ми гіднуємося, людею, для яких честь, відданість, героїзм — не просто слова. 14 жовтня — свято відважних оборонців та визволителів нашої рідної землі на всіх етапах її історії.

Мужність, героїзм, самовідданість українських козаків, воїнів

УПА, покоління наших сучасних героїв — захисників Вітчизни, які з героїв у рукатисторської навали землю від сепаратистської навали на сході України, — неоціненні. Їх подвиги вписані кров'ю в літопис боротьби українців за незалежність і завжди нагадують нам про те, якою ціною дістається бути вільною, як здобувається право бути вільною, самодостатньою нацією. Низько схилимо голови перед подвигами героїв різних поколінь і просимо Пресвяту Богородицю взяти під свій покров усіх захисників України, покрити своїм святим Омофором весь український народ.

Отець Андрій Марчук сердечно благословив присутніх.

У святковій концертній програмі взяли участь аматорів сіль Малий Ходачків, Смиківці, Ступки, смт Великі Бірки і районного будинку культури. Працівники центральної районної бібліотеки і книгозбірні с. Ступки організували тематичну книжкову виставку.

Акценти

Перепис населення-2020

В уряді нарешті остаточно узгодили терміни проведення всеукраїнського перепису населення. Він відбудеться у листопаді-грудні наступного року. «Аудит країни» не проводили майже два десятиліття — останній був 2001 року. Згідно з цим переписом, загальна кількість населення України в 2001 році становила 48,45 млн осіб. Сайт Держстату сповіщає, що тепер в Україні проживає 41 млн 990 тисяч осіб (без тимчасово окупованих територій). А вчені-демографи вважають, що ця цифра перебільшена на 2-3 мільйони.

Десятиліттями країна рухається напромацки. Ухвалюють держбюджети, роздають субсидії, розробляють довгострокові стратегії в освіті, медицині, енергетиці, стартують дорогі інфраструктурні проекти, а між тим достеменно невідомо не тільки, які ми, а навіть скільки нас.

Згідно зі стандартами ООН, країни проводять перепис щодесять років, наприкінці десятиліття в рік, який закінчується на «нуль». Всеукраїнське анкетування мало відбутися восени-2010, проте уряд Азарова свідомо його проігнорував. Тоді очільник уряду заявив пресі, що бракує коштів, але насправді Партія регіонів хотіла уникнути перепису, щоб мати можливість «пограти» з виборчими списками до парламентських виборів 2012 року.

Перепис-2020 не тільки виявить «мертві душі», а й дасть розуміння про суспільний зріз країни, про житловий фонд, джерела доходів українців тощо. Отримана інформація може стати базою для генерування управлінських рішень практично в усіх галузях суспільно-економічного життя.

Репетицією всеукраїнського опитування-2020 стане пробний перепис. Держстат проведе його в першій половині грудня цього року в Оболонському районі столиці та в Бородянському районі Київщини. Головна мета цього тесту — перевірити злагоженість і швидкість роботи людей та систем, зрозуміти з реакції мешканців, чи всі питання вдало сформульовані.

Під час перепису населення, який заплановано на грудень 2020 року, урядом передбачено, що деякі запитання.

Крім національності, віку, статі, мови, складу родини, у громадян поцікавляться про трудову міграцію і роботу.

На основі відповідей щодо трудової міграції влада хоче визначити її масштаби. Також українців запитують про місце та режим роботи. Це необхідно для підрахунку працевдатних, їх віку, статі та умов проживання, що в подальшому допоможе скласти списки на соціальну допомогу. Планується і питання про будинок, рік його будівництва, а також про наявність кухні, Інтернету, води, каналізації — для ревізії житлового фонду.

Решта питань стосуватимуться національності, мови, освіти, сім'ї, шлюбу. А дівчат від 15 років попросять вказати дані про наявність дітей — для прогнозів щодо демографії.

Справи у громаді

Адміністративні послуги без бюрократичних перепон

Два дні поспіль у Байковецькій громаді відбувалися події, які матимуть значний вплив на подальший її розвиток. 10 жовтня громада приймала учасників Міжнародного форуму «Створення музею-скансену черняхівської культури. Перші кроки» (докладніше на ст.6 «Музей нового покоління»). А 11 жовтня тут відкрили Центр надання адміністративних послуг (ЦНАП). Як зазначив у своєму виступі голова Байковецької ОТГ Анатолій Кулик, його відкрили, не заради модернізації, хоча й це важливо, а відкрили, щоб ради могли реально швидко отримувати необхідні послуги.

«Байковецький ЦНАП інтегрував широкий перелік сервісів і надає 118 адміністративних послуг, але ми будемо розвивати свій потенціал. Вже підписано Меморандум про співпрацю з Державною міграційною службою, невдовзі зможемо видавати паспорти, але найголовніше те,

що коли сюди прийдуть люди, вони будуть відмежовані від чиновника. Людина звернеться з конкретною проблемою, яку зможуть вирішити працівники ЦНАПу. Наша робота налаштована, щоб жителі громади отримували максимально якісні послуги та відчували, що вони живуть в

країні, яка про них дбає», — наголосив Анатолій Романович.

Як розповів заступник голови громади Микола Дума, ЦНАП у Байківцях створювався в партнерстві з Міністерством соціальної політики України. Відтак в рамках проекту «Прозорий офіс» Байковецька ОТГ отримала понад 1 млн. грн. субвенції з державного бюджету. З місцевих грошей на умовах співфінансування було спрямовано 453 тис. грн на придбання спеціального обладнання для транспортування маломобільних людей, що дасть змогу їм безперешкодно потрапити в приміщення ЦНАПу.

Оскільки Байковецька ОТГ є учасником другого раунду фази впровадження напрямку з покращення якості надання адміністративних послуг для населення Програми «U-LEAD з Європою», вона отримала меблі, обладнання для двох віддалених робочих місць, інформаційні таблички та вивіски. За сприяння

Програми відбулося навчання для працівників новоствореного ЦНАПу. Співробітники Центру реїмплементували 5-модульний комплекс сесій для підвищення кваліфікації, розроблений українськими, шведськими та естонськими експертами Програми. До слова, **роботу ЦНАП забезпечуватимуть 10 працівників, з яких 5 — адміністратори віддалених робочих місць.**

На урочистості з нагоди відкриття Центру надання адміні-

стративних послуг до Байковецької прибуло багато гостей. З вітальними словами до присутніх, зокрема, звернувся економічний директор департаменту розвитку та торгівлі Галина Волянник, директор департаменту соціального захисту населення облдержадміністрації Вадим Боярський, директор міськрайонного центру зайнятості Анатолій Кулик.

Гостями Байковецької громади цього дня також були начальник управління Державної міграційної служби в Тернопільській області Ярослав Давидіда, делегація з сусідньої Великогайської громади на чолі з Олегом Кохманом, представники Програми «U-LEAD з Європою».

Після освячення приміщення, яке здійснив отець Віталій Дзюба, директором Центру Інна Скакун приміщення ЦНАПу.

Позиція

73% українців — проти продажу землі

Про це свідчать дані опитування соціологічної групи «Рейтинг». Її керівник Олексій Антипович зазначив, що загалом запровадження ринку землі сільськогосподарського призначення підтримують лише 19% опитаних, 73% — проти цієї ініціативи, 8% — не визначилися. Навіть серед молодших та заможніших респондентів, власників паю, які його самостійно обробляють, кількість противників впровадження ринку землі становить не менше 60%. Проти продажу землі сільськогосподарського призначення іноземцям виступають 81% українців; підтримують — лише 13%.

Також 74% опитаних вважають, що рішення про запровадження продажу земель сільськогосподарського призначення мають приймати на Всеукраїнському референдумі.

58% респондентів переконані, що землі сільськогосподарського призначення мають бути в Україні. Державі — не проти запровадження такої моделі ринку землі, як в Італії, де орні землі можуть продавати чи купувати.

Наголошується, що за домінування державної власності на землю ратують старші й бідніші респонденти та ті, у кого немає паїв. Приватну власність на землю підтримують молодші, заможніші й ті, хто обробляє власний паї.

Основними перевагами запровадження продажу землі сільськогосподарського призначення вважають те, що власний розсуд (26% опитуваних); що вільний ринок землі сприятиме створенню нових робочих місць на селі (18%); що продаж землі сприятиме інвестиціям в Україну (14%); що ринок дасть можливість сформувати справедливую ринкову ціну на землю (13%), а фермерам — брати кредити під заставу землі (13%).

Не бачать жодних переваг у знятті мораторію на продаж орних земель 35% опитаних, зокрема й більшість тих, хто здає свої паї в оренду.

Серед небезпек впровадження ринку землі респонденти назвали перспективу того, що земля може бути викуплена іноземцями (41% респондентів), що власники паїв інвестуватимуть олігархи (23%); що це призведе до знищення дрібного та середнього бізнесу на селі (16%). Лише 5% опитаних українців не бачать жодних ризиків у запровадженні вільного ринку сільськогосподарських земель.

Аудиторський дослідження опитування, — на селення України, старше 18 років. Вибірка репрезентативна за віком, статтю, регіонами і типом поселення. Вибіркова сукупність — 2000 респондентів. Помилка репрезентативності дослідження — не більше 2,2%. Дослідження здійснювали з 28 вересня по 1 жовтня 2019 року.

Актуально

Радіодиктант національної єдності

Цікавим цьогорічним нововведенням є те, що учасники акції зможуть майже відразу перевірити свою роботу.

8 листопада відбудеться загальнонаціональна акція — XIX Всеукраїнський радіодиктант національної єдності. У попередні роки всі, хто писав радіодиктант, відправляли свої роботи до Києва. Потім півтора-два тижні команда людей їх перевіряла. Це була дуже громоздка і складна робота. І виходило, що люди написали диктант у листопаді, а у грудні підбивали підсумки.

Як розповів доцент Київського університету ім. Бориса Грінченка Олександр Авраменко, новацією цьогорічного ра-

діодиктанту стане те, що учасники зможуть майже одразу перевірити свою роботу. Скажімо, через 3-4 хвилини правильний текст буде розміщено на сайтах чи на екранах телевізорів.

Автор диктанту вважає, що люди, які припустилися кількох помилок, неможливо вважати безграмотними. «Не припускаються помилок лише професійні філологи, коректори і автори диктанту! Дві-три помилки — це все одно високий рівень грамотності», — переконаний Олександр Авраменко.

Всеукраїнський радіодиктант національної єдності традиційно лунає на Українському радіо до Дня української писемності та мови, що відзначають 9 листопада. Започаткували акцію у 2000 році з метою єднання навколо мови. Відтоді щороку слухачі можуть участь у спільній мовній грі, наскільки добре знають українську.

Минулого року радіодиктант національної єдності написали 32779 людей, з них без помилок — 313.

Цікаво знати

У торговельних мережах виявили фальсифіковане масло

Держпродспоживслужба під час заходів державного нагляду продовжує виявляти у регіонах України випадки реалізації фальсифікованого масла солодковершкового.

Зокрема, інспектори Держпродспоживслужби Житомирщини під час перевірки одного із закладів роздрібною торгівлі здійснили відбір зразка масла солодковершкового селянського з маркуванням: 73% жиру, виготовленого ТОВ «Терен Про», адреса попувностей виробництва: вул. Р. Шухевича, 2, с. Ремець, Кам'янка-Бузький р-н, Львівська обл.

«Результати лабораторних досліджень свідчать, що масло не відповідає вимогам за вмістом метилових ефірів жирних кислот. Крім того, встановлено, що суб'єкт господарювання за вищезазначеною адресою не зареєстрований», — акцентували у профільному відомстві.

Держпродспоживслужба Вінницької області на прилавках магазинів виявила масло селянське солодковершкове «Карпатське» 73% жиру. На етикетці зазначено, що виробником є ТОВ «Коломийський молочний завод» (вул. Карпатська, 21, м. Коломия, Коломийський район, Івано-Франківська обл.).

Перевіркою встановлено, що суб'єкт господарювання в Івано-Франківській області таке підприємство не зареєстроване.

У Кіровоградській області інспектори виявили фальсифіковане масло під час позапланового захо-

ду держконтролю у супермаркеті та харчоблоці дошкільного навчального закладу. Були відібрані зразки трьох марок: масло солодковершкове «Селянське» з вмістом жиру 73%, виробництва ТОВ «Вівальді Д», Хмельницька область; масло вагове селянське з вмістом жиру 72,5%, виробництва ТОВ «Хеппі Мілк Плюс», Київська область; масло солодковершкове «Вершкова долина» з вмістом жиру 72,6%, виробництва ДП «Старокостянтинівський молочний завод», Хмельницька область. «У всіх зразках виявлено невідповідність вимогам нормативної документації за тригліцеридним складом молочного жиру, що є порушенням законодавства про безпеку та якість харчових продуктів та, відповідно, розцінюється як фальсифікація. До того ж один із зразків (ТОВ «Хеппі Мілк Плюс») не відповідав вимогам за фактичними мікробіологічними показниками, причиною чого могло стати порушення температурного режиму під час зберігання», — наголосили у відомстві.

Держпродспоживслужба закликає громадян не купувати масло на стихійних ринках, а придбавати таку продукцію в магазинах, звертати увагу на маркування. У разі виявлення невідповідності слід звертатися до Держпродспоживслужби в області.

Новини | Коротко про актуальне

Світовий банк підвищив прогноз економічного зростання на 2020 рік в Україні до 3,7% — він збігається з прогнозом Мінекономіки. «Ми такою мовою успішно маємо проведення програми уряду та зміни бізнес клімату в Україні на краще. Це означає створення умов для захисту прав власності, лібералізація ринків, судова реформа, якісна робота правоохоронних органів», — наголосив міністр розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства Тимофій Мілованов.

Нагадуємо: у квітні Міжнародний валютний фонд прогнозував зростання ВВП України в 2019 році на рівні 2,7%. Прем'єр-міністр Олексій Гончарук після призначення заявив про мету домогтися зростання ВВП на 40% за п'ять років: на 5% — в 2020 році, по 7% — у наступні чотири роки.

Україна та Латвія налаштовані на активну двосторонню співпрацю у питанні повернення активів колишніх українських високопосадовців, які були незаконно виведені до латвійських банків. Про це заявив Президент Володимир Зеленський під час спільної з Президентом Латвійської Республіки Егілсом Левітсом пресконференції. Президент України зазначив, що це стосується як питання повернення активів, щодо яких уже є відповідне рішення суду, так і пошуку інших активів, які могли бути незаконно виведені з України.

Як повідомлялося, раніше суд у Латвії вирішив конфіскувати понад 30 млн доларів, які пов'язують з колишніми українськими високопосадовцями часів президентства Віктора Януковича.

Верховна Рада ухвалила закон про покарання депутатів за пропуски без поважних причин пленарних засідань або засідань комітетів, який визначає, що народному депутату не відшкодовуються витрати, пов'язані з виконанням повноважень за відповідний календарний місяць, якщо він протягом календарного місяця особистої участі у більш як 30% голосувань при прийнятті рішень на пленарних засіданнях парламенту або в більш як 50% засідань комітету, до складу якого його обрано. Також, згідно із законом, народні депутати перед відкриттям кожного пленарного засідання повинні реєструватися у залі засідань за допомогою електронної системи шляхом натискання кнопки «за».

Кабінет Міністрів ухвалив рішення про створення комісії з питань захисту бізнесу. Про це Прем'єр-міністр України Олексій Гончарук сказав на брифінгу за підсумками засідання уряду. За його словами, до складу комісії увійде група представників Міністерства економіки, Міністерства фінансів, правоохоронних органів, а також інші спеціалісти. Гончарук зазначив, що владі необхідний якийсь період часу для того, щоб прибрати усіх «негідників та корупціонерів на державних посадах», тому поки що радить звертатися до цієї комісії з повідомленнями про спроби тиску на бізнес.

При Мінветеранів створять Раду родин загиблих. Таке рішення прийняли під час зустрічі родин загиблих захисників із Президентом України Володимиром Зеленським, Прем'єр-міністром Олексієм Гончаруком та міністром у справах ветеранів, тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб Оксаною Колядою. Також під час зустрічі йшлося про необхідність належного вшанування пам'яті загиблих воїнів, виховання в суспільстві поваги до своїх захисників. Олександрівський комітет на необхідності збільшення частки патріотичного контенту на українському телебаченні, створення нових програм та документальних фільмів про воїнів, зокрема про тих, хто віддав життя у боротьбі за Україну.

Відкритий конкурс на п'ять топ-посад в новому уряді триває. Зокрема, претенденти можуть подати заявки на вакансії: голови Державного агентства з питань кіно; голови Українського інституту національної пам'яті; голови Державної служби з етнополітики та свободи спорту; державного секретаря Міністерства культури, молоді та спорту; голови Державної аудиторської служби. Дедлайн подання заявок — 1 листопада.

Пілотний проект графічного онлайн-відображення лісових рубок в Україні запускає Державне агентство лісових ресурсів України. На карті можна побачити всю інформацію про ту чи іншу ділянку лісу: чи ведеться на ній постійна лісозаготівля, якому лісовому господарству вона належить. Також можна побачити інформацію про дозволений обсяг лісозаготівлі і посилання на діючий нормативний документ, про виконавця робіт, який безпосередньо здійснює лісозаготівлю на ділянці.

У жовтні, порівняно з вереснем, зменшилася кількість тих, хто позитивно ставиться до трьох перших осіб держави: Президента Зеленського (73% і 66%), прем'єр-міністра Гончарука (17% і 10%) і спікера парламенту Разумкова (33% і 27%). Про це йдеться в останньому дослідженні Київського міжнародного інституту соціології (KMIC).

«64% опитаних тією чи іншою мірою схвалюють дії та заяви Президента Володимира Зеленського в вересні та жовтні цього року, 22% — тією чи іншою мірою не схвалюють. 51% респондентів схвалюють дії уряду протягом вересня та жовтня, 27% — не схвалюють. 53% учасників дослідження схвалюють дії Верховної Ради протягом вересня та жовтня, 30% — не схвалюють», — констатують у KMIC.

Головне територіальне управління юстиції у Тернопільській області повідомляє, що учасники бойових дій можуть отримати правову консультацію чи роз'яснення юриста безкоштовно. Для цього необхідно звернутися до найближчого центру з надання безплатної правової допомоги або територіального органу юстиції за місцем проживання. Щодо документів, то знадобляться паспорт громадянина України, ідентифікаційний номер та посвідчення учасника бойових дій.

Лікарі застерігають

Стартує сезон грипу

З настанням осені чимало людей вже встигли захворіти, але епідеміологи заспокоюють: грип до нас ще не прийшов. Проте в МОЗ уже знають, яких штамів слід чекати цього року: «Канзас», «Брісбен», «Колорадо» і «Пхукет».

За прогнозами спеціалістів, упродовж наступного сезону на грип та ГРВІ в Україні переохворіють від 4,8 до 6,7 мільйона людей, а на епідемію очікують у грудні та наприкінці січня - початку лютого.

Минулого року, коли переважав штам вірусу «Сингапур», в Україні від ускладнень померли 64 людини (у США цей вірус забрав життя 80 тисяч чоловік). Якщо до нас дійде ризику опиняться нещеплені люди пенсійного віку.

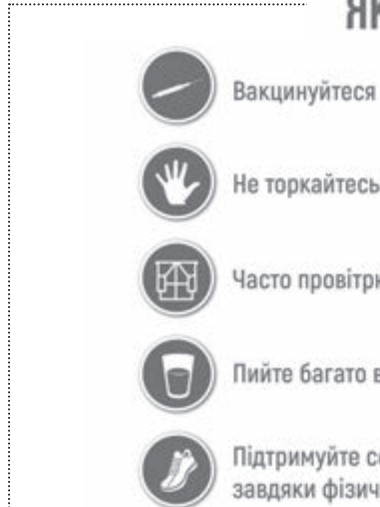
Вірусу «Брісбен» теж ще не було в Україні. Його основна група ризику — діти, люди працездатного віку з хронічними захворюваннями (діабетом, бронхіальною астмою, ожирінням) та вагітні.

Починати вакцинацію лікарі зазвичай радять до початку епідемії, хоча вакцинувати можна й упродовж усього сезону, адже імунітет після щеплення виробляється упродовж двох тижнів.

Завдяки вакцинації імовірність тяжкого перебігу захворювання та ускладнень зменшується на 60%, а смертельних випадків — на 80%.

Ця вакцина закупила компанія виробництва Франції (Санофі Пастер) та Кореї (Грін Кросс Корпорейшн). Французька є чотириккомпонентною (тобто, діє на 4 штами вірусів), а корейська — трикомпонентною. Ті, хто вакцинувався минулого року, уже захищені від штамів «Колорадо» і «Пхукет».

Наразі 100 тисяч доз вакцин проходять стандартну процедуру державної контролювання. Усього ж, за повідомленням Центру громадського здоров'я, в Україну планують доправити 500 тисяч доз вакцин. Для порівняння, минулого року було завезено 350 тисяч.

Нагадаємо, щеплення від грипу не належить до переліку обов'язкових, а отже, вакцини не закуповують за кошти держбю-

джету. Їх завозять в Україну приватні компанії.

А лікарі тим часом нагадують, що для міцного імунітету не менш

важливо збалансовано харчуватися, відпочивати, частіше бувати на свіжому повітрі, загартовуватися контрастним душем.

Юридична консультація

Міністерство юстиції консультує в рамках проєкту «Я маю право!»: про порядок усиновлення

Що таке усиновлення?

Згідно з українським законодавством, усиновлення — це прийняття усиновлювачем у свою сім'ю особи на правах дочки чи сина, що здійснене на підставі рішення суду, крім випадку усиновлення дитини, яка є громадянином України, але проживає за межами України (в цьому випадку усиновлення здійснюється в консульській установі або дипломатичному представництві України).

Хто підлягає усиновленню?

Усиновленню підлягають діти, які перебувають на обліку, такі як:

- діти-сироти;
- діти, позбавлені батьківського піклування;
- діти, батьки яких дали згоду на усиновлення.

Хто може бути усиновлювачем?

Законодавством України визначено коло осіб, які можуть бути усиновлювачами:

- дієздатна особа віком не молодша 21 року, за винятком, коли усиновлювач є родичем дитини;
- особа має бути старша за дитину не менш як на 15 років. У разі усиновлення повнолітньої особи різниця у віці не може бути меншою, ніж 18 років;
- подружжя;
- особи, які проживають однією сім'єю;
- якщо дитина має лише матір або лише батька, які у зв'язку з усиновленням втрачають правовий зв'язок з нею, усиновлювачем дитини може бути один чоловік або одна дитина.

При цьому кількість дітей, яку може усиновити один усиновлювач, необмежена.

Чи є якісь переваги у праві на усиновлення?

Так, переважне право над іншими усиновити дитину має громадянин України, в сім'ї якого виховується дитина; який є родичем дитини; якщо усиновлювачем є чоловік матері або дружина батька дитини; якщо особа усиновлює одразу кількох дітей, які є братами та/або сестрами.

Крім того, переважне право на усиновлення дитини має подружжя.

Як стати на облік потенційним усиновлювачем?

Облік громадян України, які постійно проживають на території України і бажають усиновити дитину, здійснює служба у справах дітей. Щоб стати на облік, потенційним усиновлювачам потрібно подати:

- заяву про взяття на облік як кандидатів в усиновлювачі;
- копію паспорта або іншого документа, що посвідчує особу заявника;
- довідку про заробітку за останні 6 місяців або копію декларації про доходи за попередній календарний рік, засвідчену органами ДФС;
- копію свідоцтва про шлюб (якщо заявники перебувають у шлюбі);
- висновок про стан здоров'я кожного заявника;
- засвідчену нотаріально письмову згоду другого з подружжя на усиновлення дитини (у разі усиновлення дитини одним з подружжя);
- довідку про наявність чи відсутність судимості для кожної з заявників, видану територіальним центром з надання сервісних послуг МВС;
- копію документа, що підтверджує право власності або користування житловим приміщенням.

Що робить служба у справах дітей?

Служба у справах дітей протягом 10 робочих днів після надходження заяви та всіх документів перевіряє їх на відповідність вимогам законодавства, проводить бесіду із заявниками, складає акт обстеження житлово-побутових умов заявників, розглядає питання про можливість заявників бути усиновлювачами та готує відповідний висновок. У разі надання позитивного висно-

вку ставить заявників на облік кандидатів в усиновлювачі.

Після знайомства та встановлення контакту з дитиною кандидати в усиновлювачі звертають до служби усиновити дитину. Служба у справах дітей готує висновок про доцільність усиновлення та відповідність його інтересам дитини. Висновок подається в суд разом з іншими документами.

На що потрібно звернути увагу?

Усиновлення дитини здійснюється за засвідченою нотаріально письмовою згодою батьків дитини, піклувальників, опікунів або закладу охорони здоров'я чи навчального закладу, де перебуває дитина. Також усиновлення здійснюється за згодою дитини, якщо вона досягла такого віку та рівня розвитку, що може її висловити.

У разі відсутності дозволу опікуна, піклувальника на усиновлення дитини, така згода може бути надана органом опіки та піклування.

Суд своїм рішенням може постановити проведення усиновлення без згоди опікуна, піклувальника або органу опіки і піклування, якщо буде встановлено, що усиновлення дитини відповідає її інтересам.

Якщо на облік для можливого усиновлення перебівають рідні брати та сестри, вони не можуть бути роз'єднані під час їх усиновлення.

За наявності обставин, що мають істотне значення, суд за згодою органу опіки та пі-

клування може постановити рішення про усиновлення когось із них або усиновлення їх різними особами.

Як звернутися до суду?

Особа, яка бажає усиновити дитину, подає до суду заяву про усиновлення. Також до заяви додають:

- копію свідоцтва про шлюб, а також письмову згоду на це другого з подружжя, засвідчену нотаріально, — у разі усиновлення дитини одним із подружжя;
- медичний висновок про стан здоров'я заявника;
- довідку з місця роботи із зазначенням заробітку плати або копію декларації про доходи;
- документ, що підтверджує право власності або користування житловим приміщенням;
- інші документи, визначені законодавством.

Судові витрати, пов'язані з розглядом справи про усиновлення, сплачує заявник.

*Заява про усиновлення може бути відкликана до набуття чинності рішення суду про усиновлення.

Чи можна змінити прізвище та ім'я дитини після усиновлення?

За окремим клопотанням заявника, суд вирішує питання про зміну імені, прізвища та по батькові, дати і місця народження усиновленої дитини. Однана дата народження дитини може бути змінена не більш, як на 6 місяців.

Здійснення нагляду за дотриманням прав усиновлених дітей

Нагляд за умовами проживання і виховання усиновлених дітей здійснює до досягнення ними 18 років служба у справах дітей за місцем проживання усиновлювачів.

Крім того, щороку протягом перших 3-х років після усиновлення дитини перевіряють умови її проживання та виховання. В подальшому таку перевірку здійснюватимуть один раз на 3 роки до досягнення дитиною 18 років.

Куди звертатися за більшою детальною консультацією та роз'ясненнями?

Якщо у вас залишилися питання з цього приводу, будь ласка, телефонуйте до контакт-центру системи безоплатної правової допомоги за номером **0 (800) 213 103**, цілодобово та безкоштовно в межах України. В центрах та бюро надання безоплатної правової допомоги по всій країні ви можете отримати юридичну консультацію та правовий захист.

Футбол | Друга ліга України

Нульова мирова в Житомирі

«Полісся» (Житомир) – «Нива» (Тернопіль) 0:0.

«Нива»: Механів, Даценко (Хруставка, 54), Хохлов, Демчук, Мороз, Гатала (Малащук, 52), Волохатий (Бідний, 86), Проців (Ілюк, 90), Скакун, Кисленко, Різник (Дедух, 46).

Одна зустріч команд, які наразі посіли у турнірній таблиці північно-західної групи другої ліги України перші два місця, завершилася без голів.

Обидва колективи впродовж матчу мали гострі моменти, проте так і не змогли вразити моту суперника. Тернопільська «Нива» вперше цього сезону втратила очки на виїзді, однак залишилася на вершині турнірки.

«Ми сьогодні перебудувалися з урахуванням того, як грає «Полісся», і що в нас були дискваліфіковані і травмовані гравці, – Загальний план мої підопічні виконали. Може, не так ефектно, десь поступалися в майстерності, але точно не у віддачі і бажанні. Хлопці старалися на футбольному полі, виявили характер, за що я їм вдячний. Якби не наші прикрі помилки, можна було би сказати, що загалом була рівна гра. В першому таймі нас виручив воротар, а після перерви внесли корективи. Намагалися вибігати вперед, грати на швидких переходах. Жоден матч не був для нас легкою прогулянкою. Ми ростемо і йдемо далі».

В суботу, 19 жовтня, футболісти тернопільської «Ниви» при-

Чемпіонат України. Друга ліга. Група А							
№	Команда	І	В	Н	П	Р/М	О
1	«Нива», Тернопіль	13	9	3	1	18/6	30
2	«Полісся», Житомир	14	8	4	2	17/4	28
3	«Верес», Рівне	13	8	2	3	22/13	26
4	«Діназ», Вишгород	13	7	3	3	18/14	24
5	«Поділля», Хмельницький	14	6	4	4	18/19	22
6	ФК «Калуш»	14	5	4	5	18/14	19
7	ФК «Ужгород»	14	5	4	5	17/18	19
8	«Буковина», Чернівці	14	5	1	10	15/25	10
9	«Чайка», П. Борщагівка	13	2	4	7	9/14	10
10	«Нива», Вінниця	14	2	4	8	14/22	10
11	«Оболонь-Бровар-2», Буча	14	2	3	9	11/28	9

ймуть на центральному стадіоні Тернополя ФК «Калуш» з Івано-Франківської області. Запрошуємо вболівальників на трибуни підтримати команду рідного міста!

ДРУГА ЛІГА, ТУР 16
МІСЬКИЙ СТАДІОН
19 ЖОВТНЯ
15:00

«НИВА» ТЕРНОПІЛЬ
ФК «КАЛУШ» КАЛУШ

FCNIVA.COM
ВАРТІСТЬ КВИТКА: 40 ГРН.

ДЯКУЄМО ЗА ПІДТРИМКУ!

ОРНАВА, КАРПАТСЬКА ДЖЕРЕЛЬНА, SECTOR, MAXIMUS, LARGO, SELECT

Аматори | Чемпіонат України

Домашня звитяга «Агрона»

«Агрон-ОТГ» (Великі Гаї) – «Луцьксантехмонтаж №536» (Луцьк) 4:2.

«Агрон»: Рогаль, Пастернак, Лівіцький, Семенець (Ковалевський, 81), Ковалик, Лук'янов, Кривобедрий, Білик, Червонецький (Андрієшин, 90+4), Луцьк (Скобляк, 46), Процик.

В 11-му турі чемпіонату України серед аматорів сезону-2019/2020 чемпіон Тернопільської області «Агрон-ОТГ» із Великих Гаїв Тернопільського району в рідних стінах упевнено обіграв «Луцьксантехмонтаж №536» із Волині – 4:2. Долю цього матчу було вирішено вже в першу таймі, коли наші земляки тричі розписалися у воротах суперника – Руслан Луцьк (на 2-й хвилині), Арсен Кривобедрий (на 27-й) і Тарас Червонецький (на 41-й).

Після перерви «агронівці» заспокоїлися і дозволили супернику скоротити розрив у рахунку до одного м'яча. Однак на 5-й компенсованій хвилині великогаївські футболісти забили ще раз (голом відзначився Валентин Білик) і зняли всі питання щодо перемоги. Таким чином, перше коло Всеукраїнської аматорської першості великогаївчани завершили на 3-й сходинці турнірної таблиці, набравши 17 залікових балів (4 перемоги, 5 нічиїх і жодної поразки).

В наступному турі, в неділю, 20 жовтня, вони приймуть на домашньому стадіоні ще одного представника Луцька – «Вотранс».

Чемпіонат ААФУ. Перший етап. Група 1							
№	Команда	І	В	Н	П	Р/М	О
1	ОДЕК (Оржів, Рівненська обл.)	9	7	2	0	22/7	23
2	«Світанок-Агросвіт» (Шляхова, Вінницька обл.)	9	6	1	2	17/7	19
3	«Агрон» (Великі Гаї, Тернопільська обл.)	9	4	5	0	12/7	17
4	«Нива» (Теребовля, Тернопільська обл.)	9	4	3	2	10/8	15
5	«Епіцентр» (Дунаївці, Хмельницька обл.)	8	4	1	3	17/15	13
6	«Ковель-Волинь» (Рівненська обл.)	9	3	2	4	8/14	11
7	«Покуття» (Коломия, Івано-Франківська обл.)	9	3	1	5	11/13	10
8	«Карпати-Енергетик» (Галич, Івано-Франківська обл.)	8	2	3	3	9/13	9
9	«Вотранс» (Луцьк)	9	0	2	7	7/15	2
10	«Луцьксантехмонтаж №536» (Луцьк)	9	0	2	7	12/26	2

Чемпіонат Тернопільського району - 2019

Плотича – чемпіон Тернопільського району-2019!

У заключному турі футболісти плотичької команди розгромили на виїзді опонентів із Великих Бірок (3:0) і, враховуючи поразку Великого Глибочка в поєдинку зі Шляхтинцями (0:1), стали чемпіонами Тернопільського району. Вітаємо їх із цим вагомим досягненням!

Результати зустрічей 13 жовтня:

• вища ліга, II коло:
Великий Глибочок — Шляхтинці 0:1; Великі Бірки — Плотича 0:3; Динамо-Красівка — Івачів 3:1; Озерна — Дубівці 0:3; Прошова — Товстолуг 4:5; Великі Гаї — Велика Березовиця — 0:3.

Підсумкова турнірна таблиця

Вища ліга							
№	Команда	І	В	Н	П	Р/М	О
1	Плотича	22	14	5	3	54-26	47
2	«Говерла», Дубівці	22	14	4	4	62-42	46
3	В.Глибочок	22	14	3	5	57-24	45
4	Прошова	22	12	2	8	62-46	38
5	Івачів	22	11	3	8	48-32	36
6	«Лісма», Шляхтинці	22	10	6	6	48-37	36
7	«Вікторія», В.Бірки	22	11	2	9	46-33	35
8	«Поділля», В.Березовиця	22	8	6	8	45-44	30
9	Товстолуг	22	8	3	11	52-63	27
10	Динамо	22	6	3	13	35-62	21
11	В.Гаї	22	2	1	19	18-67	7
12	Озерна	22	1	2	19	13-59	5

Фотофакт | Знай наших!

Національна збірна України з футболу під керівництвом головного тренера Андрія Шевченка з рахунком 2:1 обіграла на НСК «Олімпійський» у Києві Португалію і одночасно з першого місця в групі (без жодної поразки!) вийшла на чемпіонат Європи, що відбудеться влітку наступного року. Голи забивали Роман Ярмчук (6-та хвилина), Андрій Ярмоленко (27-ма) – Криштіану Роналду (72-га, з пенальті). У заключному турі кваліфікації «синьо-жовті» 17 листопада зіграють на виїзді зі Сербією, однак цей матч уже не матиме для них жодного турнірного значення.

Ліга чемпіонів Тернопільщини

Результати матчів групового етапу

Група В

«Лісма» (Шляхтинці, Тернопільський р-н) – «Стандарт» (Вишгород, Лановецький р-н) 7:0.

Голи: Володимир Яхван, 12; 40; Іван Ясенко, 22; Іван Пукас, 27; Андрій Шпиллор, 43; Ярослав Агрес, 64; Андрій Малярський, 77.

Група С

«Нива» (Городиця, Гусятинський р-н) – ФК «Плотича» (Тернопільський р-н) 0:1.

Гол: Андрій Гринченко, 39 (з пенальті).

Футбольні ініціативи

Фінал Кубка України може відбутися в Тернополі

З відповідною ініціативою до керівництва Української асоціації Федерації футболу Тернопільської області Тарас Юрик.

Його підтримали члени виконавчого комітету УАФ на своєму засіданні цього тижня, прийнявши попереднє рішення про проведення фіналу Кубка України серед чоловічих команд наступного року в Тернополі. Аби це стало реальністю, Будинку футболу Тернопільщини спільно з місцевою обласною і міською владами потрібно докласти чималих зусиль.

Нагадаємо, наше місто двічі приймало вирішальні поєдинки Кубка України серед жінок (2016-2017 роки). А тепер іще одна грандіозна подія з футбольного життя нашої держави може відбутися у Файному місті, повідомляє офіційний сайт Федерації футболу Тернопільської області.

Сторінку підготував Андрій ОМЕЛЬНИЦЬКИЙ.

Справи у громаді

Музей нового покоління

Непересічна подія відбулася 10 жовтня у Байковецькій громаді. Сюди на міжнародний форум «Створення музею-скансену черняхівської культури. Перші кроки» завітали відомі науковці, історики, краєзнавці з Києва, Львова, Харкова та інших міст України. Поділитися своїм досвідом до Байковецької ОТГ приїхали археологи з Польщі.

Учасників заходу вітали Байковецький сільський голова Анатолій Кулик, заступник голови обласної ради Любомир Крупа, в. о. голови райдержадміністрації Володимир ТНПУ ім. В. Гнатюка Богдан Буяк. Модератором та одним із активних менеджерів форуму був заступник сільського голови Віктор Пулька.

«Пам'ятка черняхівської культури має велику історичну цінність. Нині ми хочемо привернути увагу до нашого минулого, аби в майбутньому створити музей, який приваблюватиме туристів не лише з України, а й з усіх куточків світу», — зазначив Анатолій Кулик, звертаючись до присутніх.

Макет майбутнього музею-скансену черняхівської культури учасникам і гостям форуму презентував архітектор Юрій Вербовецький. Він зазначив, що ця споруда має мати сучасний вигляд, цим самим ламаючи усталені стереотипи про музей. Артефакти, котрі будуть там представлені, датовані 3-5 ст. н.е.

реотипи про музей. Артефакти, котрі будуть там представлені, датовані 3-5 ст. н.е.

Згодом під час пленарного засідання своїм досвідом радо ділилися гості з Польщі. Адже подібний проект у них уже успішно реалізований. Його втілення відбувалось упродовж п'яти років. Особливу увагу привертає той факт, що один зі

скансенів у Польщі є приватним і фінансово успішним. Про свої здобутки в археології розповіли також представники багатьох областей України.

«Наш проект «Створення музею-скансену черняхівської культури. Перші кроки» став викликом конурхиву «Малі міста — великі враження», який проводить Міністерство культури України, — розповів заступник сільського голови Віктор Пулька. — Сподіваємося, що ми його реалізуємо. А ще сподіваємося на підтримку державних органів влади, інвесторів, меценатів, адже реалізація цього проекту підвищує імідж Тернополя, підтримує і соціальної громади, вирішують питання збереження історичної спадщини українського народу».

Шкільний меридіан

Музика — це життя

Музика — феноменальне явище. Ми чуємо її всюди: на вулиці, вдома, у транспорті, магазинах, парках, концертних залах... Вона супроводжує всі важливі події нашого життя.

«Пізнання світу неможливе без розуміння й переживання музики, без глибокої потреби слухати її й отримувати насолоду від неї. Без музики важко переконатися людину, яка вступає в світ, у тому, що людина — предка, а це переконає в суті, є це емоційною, естетичною, моральною культурою», — так казав про музику Василь Сухомлинський.

1 жовтня людство відзначало Міжнародний день музики. З цієї нагоди вихованці дитячої музичної школи С. Острів завітали в гості до школярів місцевої ЗОШ I-III ст., аби подарувати їм справжнє свято музики.

Різноманітність музичних інструментів, пісні, запальні танці та професіоналізм юних виконавців подарували присутнім чудовий настрій.

Оксана КОЖУШКО, директор Острівської ЗОШ I-III ст.

Table with 1 column: ПОНЕДІЛОК 21 ЖОВТНЯ. Content includes program listings for UA: ПЕРШИЙ, 1+1, ІНТЕР, ІСТV, СТБ, НТН, ТЕТ, ENTEP-ФІЛЬМ, УКРАЇНА.

Table with 1 column: ВІВТОРОК 22 ЖОВТНЯ. Content includes program listings for UA: ПЕРШИЙ, 1+1, ІНТЕР, ІСТV, СТБ, НТН, ТЕТ, ENTEP-ФІЛЬМ, УКРАЇНА.

Table with 1 column: СЕРЕДА 23 ЖОВТНЯ. Content includes program listings for UA: ПЕРШИЙ, 1+1, ІНТЕР, ІСТV, СТБ, НТН, ТЕТ, ENTEP-ФІЛЬМ, УКРАЇНА.

Table with 1 column: ЧЕТВЕР 24 ЖОВТНЯ. Content includes program listings for UA: ПЕРШИЙ, 1+1, ІНТЕР, ІСТV, СТБ, НТН, ТЕТ, ENTEP-ФІЛЬМ, УКРАЇНА.

Table with 1 column: П'ЯТНИЦЯ 25 ЖОВТНЯ. Content includes program listings for UA: ПЕРШИЙ, 1+1, ІНТЕР, ІСТV, СТБ, НТН, ТЕТ, ENTEP-ФІЛЬМ, УКРАЇНА.

Table with 1 column: СУБОТА 26 ЖОВТНЯ. Content includes program listings for UA: ПЕРШИЙ, 1+1, ІНТЕР, ІСТV, СТБ, НТН, ТЕТ, ENTEP-ФІЛЬМ, УКРАЇНА.

Table with 1 column: НЕДІЛЯ 27 ЖОВТНЯ. Content includes program listings for UA: ПЕРШИЙ, 1+1, ІНТЕР, ІСТV, СТБ, НТН, ТЕТ, ENTEP-ФІЛЬМ, УКРАЇНА.

Подільське СЛОВО
Свідчення про державну реєстрацію:
ТР №683-283 від 29.11.2018 р.

Директор
Баталія ЧАПРАК
Наталя ЧАПРАК
Вертка: Іван Юзьків, Ульяна Балагура
Адреса редакції:
46002, м. Тернопіль, вул. Бродівська, 17.

Email: podilske_slovo@ukr.net
Розрахунковий рахунок:
26003250972001 ТФ КБ Приватбанк

Позиція авторів може не збігатися з позицією редакції.
© — політична реклама

Передплатні індекси: 61357 для фізичних осіб, 23491 для юридичних осіб.
Віддруковано: ТОВ "Подільля Тер", м. Тернопіль, вул. Текстильна-28, тел. (0352) 52-27-37.

Цікаво знати

Корисні властивості айви

Айва — чудовий антиоксидант, який допомагає боротися зі стресами, депресіями, старінням, запобігає розвитку ракових клітин. Цей фрукт можна назвати рекордсменом за вмістом заліза. Він також багатий на вітаміни РР, А, В1, В2, С, Е. Містить такі мікроелементи, як: кальцій, магній, натрій, калій, фосфор.

Застосування айви в народній медицині

При кашлі, астмі, бронхіті

50 г листя айви залити 1 склянкою гарячої води і кип'ятити 25 хвилин, процідити. Відвар треба зберігати в холодильнику. Вживати по 2 столові ложки 3-4 рази на день до їди. Корисно також пити чай з насіння айви.

Анемія

Підняти гемоглобін до норми допоможе щоденне вживання свіжовичавленого соку.

Для зниження рівня тиску та цукру в крові

100 г листя залити 125 мл горілки. Настоявати тиждень. Приймати по 1 ч. л. двічі на добу.

Для зупинки маткових кровотеч

10 г насіння варити в 100 мл води 30 хвилин. Приймати 3-4 рази на день по 1 ст. л. ложки.

При шлунково-кишкових захворюваннях

10 г подрібненого айвового насіння залити склянкою окропу. На паровій бані варити 15 хвилин. Остудити,

протерти через сито. Приймати по столовій ложці тричі на день.

При коліті

10 г насіння залити 1 л холодної води. Настоявати 10 годин. Процідити. Приймати по 0,5 склянки тричі на день.

Від кашлю

допомагає відвар з квітів айви. Дві ложки цвіту залити двома склянками окропу, настоювати ніч і приймати тричі на день по 50 мл з медом.

Від вугрів, прищів

З айви можна приготувати маску, яка ефективно усуває прищі, жирний блиск, надає шкірі свіжого вигляду. Натерти плід айви на тертці і нанести м'якоть на обличчя. Тримати 10 хвилин, змити теплою водою. Повторювати через день для отримання стійкого результату.

Проти надмірної пітливості ніг

1 ст. ложку листя айви залити склянкою води, кип'ятити 10 хвилин і настоювати годину. Тримати ноги у відварі ввечері і вранці.

Протипоказання

Айва протипоказана при плевриті, запорі. Впливає на голосові зв'язки, тому від неї варто утриматися вчителям, співакам, дикторам.

В сирому вигляді

Свіжі плоди не дуже придатні для вживання. М'якоть терпка, а зовнішній покрив жорсткий. Бажано запекти їх або відварити. У сирому вигляді скибочки айви можна додавати до чаю замість лимона. Вони нададуть напою приємного свіжого смаку.

Айвовий сік

Корисний при отруєннях, кишкових розладах. Його можна змішувати з яблучним, персиковим, гарбузовим, банановим.

Сад. Город

Що потрібно зробити в жовтні

Дбайливий господар знає, що навіть з настанням осені потрібно зробити ще дуже багато, щоб підготувати сад і город до наступного сезону.

В жовтні варто посадити цибулю, часник, посіяти буряк, петрушку, кріп, моркву, шавель, пастернак, щоб отримати урожай на 2-3 тижні раніше, ніж зазвичай. До того ж доведено, що насіння стає більш стійким до несприятливих погодних явищ, а навесні не боїться коливань температури та різних захворювань.

Обробіть ділянку від шкідників і хвороб

З настанням холодів і після падолисту слід обробити дерева і чагарники 3% бордоською рідиною. Для профілактики парші треба обприскувати рослини 5-7% розчином сечовини (карбаміду). Побілка стовбурів дерев — ще один ефективний спосіб у боротьбі з комахами. Наприкінці жовтня очистити стовбури дерев від відмерлої кори, а потім обробіть штаби та основні гілки таким розчином: у 10 л води розчиніть 2-3 кг свіжогашеного вапна і 1-2 кг глини.

Перед тим, як перекопати город, внесіть біопрепарати (попіл, гній, тирсу, компост) або вже згадану бордоську рідину.

Обріжте кущі та дерева

Слід видалити також всі слабкі пагони, зламані та підсохлі гілки. За допомогою такої обрізки ви зможете не тільки прорідити крону дерева, а й сформувати нові молоді пагони.

Висадіть нові саджанці

З середини жовтня можна висаджувати саджанці дерев і чагарників. Перед посадкою умотіть в глиняну бовтанку кореневу систему молодих рослин. А потім полийте і замульчуйте крону дерев. Живці, довжиною 30 см, нарізають зі здорових дорослих маточних рослин, вибираючи міцні пагони з добре розвиненими бруньками.

Запасіться землею для розсади

Поки земля не підмерзла, заздалегідь визначте кількість весняних посадок і заготовте ґрунтосуміш для майбутньої розсади. Наберіть ґрунт, додайте суперфосфат (з розрахунку 1 ст. л. добрив на відро землі) і зберігайте в дерев'яних контейнерах в підвалі.

Будьте здорові!

Хочете бути здоровими — накопайте три корені

Корінь пирію

Немає жодного городу, де не ріс би цей бур'ян, і не існує жодного захворювання, яке він не лікував би. Недарма ж ним рятуються всі дикі і домашні тварини.

Настій і відвар із кореневищ пирію використовують при водянці, різних набряках, дисфункції і запаленні сечового міхура, каменях у нирках і жовчному міхурі, легневих захворюваннях, хворобах кишечника, цукровому діабеті, гіпертонії, дисфункції яєчників, остеохондрозі, ексудативному діатезі, фурункульозі.

Корінь пирію — чудовий болетамувальний засіб при подагрі, ревматизмі, артриті.

Корінь кульбаби

Допомагає лікувати анемію, рак шлунка і печінки, захворювання суглобів, запалення лімфатичних вузлів, діатез.

Корінь реп'яха

Лопух лікує всі онкологічні захворювання, допомагає при цукровому діабеті, бронхіті, гаймориті, хворобах суглобів, судин і серця. Вживаючи корінь реп'яха за 2-3 місяці можна вилікувати навіть стійкий гепатит С!

Лопух позбавляє від холециститу, подрібнює камені в нирках і жовчному міхурі, регенерує шкіру при опіках, пролежнях, екземі, трофічних виразках, псоріазі, червоному вовчаку, загоює гнійні рани, зупиняє випадання волосся.

Найбільшу цінність коріння рослин мають ранньою весною, але і восени їх також можна використовувати. Щоб правильно зібрати коріння, потрібно взяти 1 ст. л. сухих подрібнених коренів і залити їх 2 склянками окропу. Кип'ятити 10 хвилин, потім настоювати 2 години. Процідити відвар і пити по ½ склянки 3 рази на день за 10-15 хвилин до їди.

Можна приготувати збір з коріння лопуха, пирію і кульбаби, змішавши їх в рівних пропорціях, а можна приймати їх окремо: тиждень — корінь лопуха, тиждень — кульбаби, тиждень — пирію.

Рослини лікують повільно, непомітно, тому приймати їх слід не менше місяця. Щоб не звикнути, потрібно зробити перерву на 5 днів, а потім пити далі. Здавна знехворювання треба лікувати протягом 3-5 місяців.

Пам'ятайте, що ключі до здоров'я лежать під ногами, варто лише їх помітити і застосувати.

Чому нас тягне до холодильника

Нещодавно поїли і знову зазираєте у холодильник?

• Дуже часто ми щось жуємо, дивлячись цікаву передачу, фільм чи серіал, і це — погана звичка. Спробуйте зайняти руки чимось — плетінням, шиттям, кросвордами, малюванням, манікюром

тощо. Альтернативою снекам може стати горнятко чаю чи склянка води зі шматочками фруктів.

• Не забувайте пити воду, особливо після фізичних навантажень.

• Недосипання негативно впливає на контроль апетиту: коли ми не виспалися, тоді їмо більше.

• Коли їмо солодкі й багаті на вуглеводи продукти, цукор дуже швидко потрапляє у кров. Тобто, після бутерброду з білим хлібом, тарілки картоплі з ковбасою, тарілки макаронів рівень цукру в крові збільшується. Щоби він потрапив до клітин, організм продукує інсулін. А потім рівень цукру швидко падає. І тоді нам знову хочеться солодкого.

• Виробники їжі добре знають, як маніпулювати споживачами. Дослідження доводять: реклама здатна переконати нас, що ми голодні.

• У другій половині менструального циклу порушується гормональний баланс, й апетит зазвичай зростає.

Все буде смачно

Азійський фрукт на українському столі

З плодів айви можна приготувати багато смачних наїдків - желе і мармелад, цукерки і пастилу, компоти і соки, а також гарніри до м'яса. У кавказькій і середньоазійській кухні консервовану айву додають до багатьох страв.

Медово-горіховий десерт

Інгредієнти: айва - 6 шт.; вершкове масло - 60 г; волоські горіхи - 140 г; мед - 180 г.

Приготування. Змішайте мед з подрібненими горіхами. Айву розріжте на половинки, виріжте насіннєві камери. У кожну покладіть шматочок вершкового масла і начинку.

У деко налейте склянку води. Викладіть айву. Запікайте 35-40 хвилин. Десерт покритиме сянежним і м'яким. Подавайте, прикрасивши листочками м'яти.

Айвові варення

Інгредієнти: айва - 2 кг; ванілін - на кінчик ножа; цукор - 1,8 кг; лимони - 2 шт.; вода - 6 скл.

Приготування. Видаліть насіння, наріжте айву скибочками.

Розчиніть цукор у воді. Доведіть до кипіння на повільному вогні.

Викладіть айву в сироп. Знову доведіть до кипіння. Залиште на кілька годин.

Варіть у малому вогні до повного розм'якшення шматочків. За 5-10 хвилин

до закінчення додайте ванілін і вичавлений з двох лимонів сік.

Розкладіть у стерильні банки і закатайте.

Цукати

Інгредієнти: айва - 2 кг; пудра цукрова - 10-12 ст. л.; цукор - 2 кг; лимонна кислота - 2 г; вода - 1 л.

Приготування. Поріжте плоди на четвертинки. Видаліть насіння, очистіть шкірку. Накладіть в емальовану каструлю літр води. Покладіть у воду шкірку, доведіть до кипіння і варіть під кришкою на повільному вогні 20 хвилин. Дістаньте шкірку шумівкою. У відвар помістіть четвертинки фруктів, кип'ятіть 15 хвилин. Дістаньте шумівкою і відварніть на друшляк, щоб охолотили.

У відвар помістіть 1 кг цукру. Варіть, поки не розчиниться.

Айву наріжте шматочками. Покладіть в сироп, доведіть до кипіння. Варіть на маленькому вогні 5 хвилин. Залиште фрукти в сиропі на кілька годин.

Висипте 1 кг цукру в каструлю. Доведіть до кипіння, варіть 5 хвилин. Знову залиште на кілька годин. Повторіть процедуру 4 рази.

Додайте лимонну кислоту.

Шумівкою вийміть айвові кубики. Залиште на кілька годин на тарілці, щоб стік сироп. Кілька разів перекладайте шматочки на стерилізовані банки. Вийде смачне варення.

Цукати посипте цукровою пудрою. Викладіть на пергаментний папір. Чим довше вони підсихатимуть, тим смачнішими будуть.

Консервовані баклажани з айвою

Інгредієнти: баклажани - 2 шт.; айва - 2 шт.; перець болгарський - 1 шт.; сіль - 1 ч. л.; цукор - 1 ст. л.; оцет - 100 мл; гострий перець - 1 шт.; олія - 150 мл; вода - 500 мл.

Приготування. Баклажани наріжте великими шматками. Покладіть в сироп, доведіть до кипіння. Варіть на маленькому вогні 5 хвилин. Залиште баклажани в сиропі на кілька годин.

Для маринаду змішайте олію, воду, сіль і цукор. Доведіть до кипіння і покладіть овочі й айву. Варіть 15 хвилин. Влийте оцет, через 2 хвилини розкладіть у стерильні банки. Закатайте.

Компот з айви на зиму

Інгредієнти: айва - 2 кг; цукор - 0,7-0,8 кг; вода - 4 літри.

Приготування. Наріжте плоди шматочками, шкірку не очищайте. Закип'ятіть чотири літри води, додайте цукор. Викладіть в сироп айву. Кип'ятіть на повільному вогні 10 хвилин.

Розкладіть шматочки айви у стерильні банки, залийте до верху сиропом. Закатайте.

Десерт із айви

Інгредієнти: айва - 4 шт.; яблука - 2 шт.; цукор - 1 кг; лимон - 1 шт.; вершки - 200 мл; гвоздика - 3 шт.

Приготування. Очищені від шкірки айву та яблука розрізати навпіл, видалити насіння. Покладіть в каструлю, додайте цукор, лимонний сік і гвоздику. Залейте водою так, щоб вона покрила фрукти.

Посуд накрийте фольгою і зверху - кришкою. Кип'ятіть фрукти, поки айва не стане м'якою, а сироп - густим. Готовий десерт охолодіть, покладіть збитими вершками.

Смачного!

Дитячий майданчик

Загадки

ГОРОБИНА

Горобина і ялинка стояли поряд. Зовсім близьенько одна біля одної.

І тому вони часто перешіптувались між собою. На ялинці росли хвощики і шишки, а на горобині - листя і грона жовтогарячих плодів. Прийшла осінь. Дихнула прохолодою раз, другий. Пожовкли на горобині листочки, і кожний плодик став червонішим. А ялинка зовсім не змінилась. Хвощики - зелені-зелені, а шишки як позолотилися влітку, такими і лишилися.

Ялинка дивилась на свою подругу і милувалась нею. Яка ж вона гарна стала!

Та налетів буйний осінній вітер, загойдав горобину і почав зривати з неї листя. Посипалось воно жовтим дощем додолу. А ялинка не злякалася вітру. Настовбурчила коліччі голочки, поколола вітер - він і полетів геть від неї.

Не злякалися вітру і плодинки-намистинки на горобині. Міцно-міцно вхопилися вони за гіллячки, щільніше притулилися одна до одної і зовсім почервоніли.

«Для кого ти приготувала ці плоди? - тихо спитала горобину ялинка. - Вони ж у тебе зовсім несмачні. Хіба що тільки червоні!».

Горобина мовчала. Що скажеш? Справді, її плоди гіркуваті і терпкі-терпкі. Ніхто не зважився покуштувати.

Уночі лягли перші заморозки. Уранці, хоч і визирнуло сонце, проте не потеплішало. У небі захололо табуниці хмар, і довкола зробило тихо, як у вуслі. У цю ранкову тишу ні ялинка, ні горобина не хотілося розмовляти. І вони стояли мовчазні й задумливі.

І раптом високо в небі хтось ніби зачепив срібну струну. За нею другу, третю... Ближче й ближче. І вже зовсім недалеко, злившись у ніжну мелодію, забриніло над горобиною і ялинкою дзвінко, прозоро. Наче війнув і злегка зашумів вітер. Кружляючи, підлітали якісь напрочуд гарні птахи. Це були омелюхи. Вони прилетіли до горобини, покинувши на зимовий час свій холодний край.

І горобина радо пригощала далеких чубатих гостей червоними, мов жар, плодами, вже не терпкими, а солодкими після морозів.

«То ось для кого ти їх берегла!», - промовила, погойдуючись, ялинка і ласкаво торкнулась зеленими гілками своєї подруги.

Галина ДЕМЧЕНКО.

Жовтень пензлика дістав -
Листя все пофарбував.
Жовтий-жовтий клен стоїть,
Явір, як в огні, горить.
Різномбарвним килимком
Ідуть білка з їжаком:
В нього яблочки в торбинці
Й три грибочка ще на спинці,
А у лілочки горішки
Із ланцюги, та три шишки.
Нанесли вже багато -
Ціла купа в них, малюта,
Щоб в комору заховати -
Будуть взимку ласувати.

Коли вона загляне в сад,
Налетіть соком виноград,
І пізні яблука ранет
Солодкі стануть, наче мед.
Як помандрує по галях
З чарівним пензлем у руках -
Всі розмалює на путі,
Берізки стануть золоті!
І ми її уклінно просим:
- Заходь у гості, щедра ...

(Осінь)

Чарівник прийшов у ліс,
Фарби, пензлика приніс.
У діброві та садочку
стали жовтими листочки.

(Жовтень)

Кросворд

1 У лісі живе,
Горішки гризе,
Грибочки збирає.
На зиму складає.

2 Гавкає, кусає,
У двір не пускає.

3 Я маленька, зелененька,
Дуже спритна і гарненька!
Як за хвіст мене піймати,
Може я його віддати.

4 Ходить лісом кушачи
Звір із хижими очима.
На собаку дуже схожий,
Але гавкати не може.

5 Він - пустелі «корабель»,
Хоч не бучив моря зроду.
По пустелі ніч і день
Він бредє, не п'ючи воду.

6 Затишну хатинку має,
Крихти істинні збирає.
Поплюбляє дуже тишу.
Полохлива сіра..